

ATLPS / aviacija: teisinio tikrumo išmetamųjų teršalų mažinimo srityje po 2016 m. užtikrinimas

Birželio 21 d. ES ambasadoriai susitarė dėl Tarybos derybinės pozicijos siekiant **pratęsti** reglamente dėl ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ES ATLPS) **aviacijos veiklai nustatytų galiojančių nuostatų** taikymą po 2016 m. ir pasirengti **nuo 2021 m. įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę**. Dabar Taryba yra pasirengusi pradėti derybas su Europos Parlamentu.

Pasiūlymą dėl naujo reglamento Komisija pateikė reaguodama į 2016 m. spalio mėn. Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) pasiektą susitarimą **nuo 2021 m. nustatyti pasaulinę rinkos priemonę** tarptautinės aviacijos sektoriuje išmetamiems teršalams reguliuoti taikant kompensavimo sistemą, dar vadinamą sistema CORSIA (išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistema). ES pritaria šiai priemonei ir siekia prisijungti prie pirmojo etapo, kuriame dalyvaujama savanoriškai.

Taryboje pasiektu susitarimu pritariama pagrindiniams Komisijos pasiūlymo elementams:

- išlaikyti dabartinius apribojimus pagal ES ATLPS, visų pirma **toliau taikant nukrypti leidžiančią nuostatą** skrydžiams už EEE ribų;
- nustatyti, visų pirma ATLPS direktyvoje, nuostatas dėl **peržiūros siekiant įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę ES**, kai tik bus priimti visi ICAO sprendimai;
- jeigu tokia peržiūra bus atlikta, numatyti galimybę **nuo 2021 m. aviacijos sektoriuje orlaivių naudotojams taikyti linijinį mažinimo koeficientą**.

Be to, Komisijos pasiūlymo tekstas buvo iš dalies pakeistas, visų pirma siekiant patikslinti peržiūros procesą.

Pasiūlymas turi būti priimtas iki šių metų pabaigos, **kad būtų išvengta teisinės spragos dabartinio ATPLS reglamento laikymosi 2017 m. atžvilgiu** ir užtikrintas tikrumas orlaivių naudotojams ir valdymo institucijoms. Datos, iki kurių turi būti pranešta apie apyvartinius taršos leidimus arba jų atsisakyta yra atitinkamai 2018 m. balandžio 1 d. ir gegužės 1 d.

Tolesni veiksmai ir bendroji informacija

Balsavimas dėl pranešimo dėl pasiūlymo projekto Europos Parlamento ENVI komitete numatytas liepos 11 d., o balsavimą plenariniame posėdyje numatoma surengti ne anksčiau kaip rugsėjo mėn.

Komisija pateikė pasiūlymą 2017 m. vasario 3 d., o vasario 28 d. jis buvo pateiktas Aplinkos tarybai.

ATLPS ir ICAO. Bendroji informacija

Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) buvo įdiegta 2005 m. siekiant paskatinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą ES lygmeniu. Aviacijos sektorius yra įtrauktas į galiojančią ATLPS reglamentą. Aviacijos išmetamųjų teršalų mažinimu taip pat prisidedama prie ES tikslo išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti 20 %, palyginti su 1990 m. lygiu.

Primenama, kad **2014 m. ES nusprendė sumažinti ATLPS taikymo sritį**, kad ji būtų taikoma tik skrydžiams Europos ekonominėje erdvėje (EEE), taip siekdama greitesnės pažangos derybose su ICAO ir vildamasi užtikrinti aiškumą tarptautinių skrydžių, jungiančių EEE ir trečiąsias šalis, išmetamųjų teršalų atžvilgiu. **Leidžiančios nukrypti nuostatos, taikomos skrydžiams už EEE ribų**, taikymas tada buvo apribotas iki 2016 m. pabaigos.

Šiuo metu deramasi dėl 2021–2030 m. laikotarpio **ATPLS reformos**. **Reformos peržiūra** planuojama atlikti tada, kai bus aiškūs ICAO teisiniai įpareigojimai dėl **pasaulinės rinkos priemonės įgyvendinimo**. Bus taip pat užtikrintas suderinamumas su ES įsipareigojimu pagal Paryžiaus susitarimą iki 2030 m. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį bent 40 %, palyginti su 1990 m. lygiu.

ICAO pasaulinė rinkos priemonė siekiama sulėtinti aviacijos sektoriaus išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio augimą ir stabilizuoti kiekius iki 2020 m. lygių. Šią priemonę visos aviacijos sektoriuje aktyviausiai veikiančios šalys privalės taikyti

nuo 2027 m., tačiau pradinis priemonės įgyvendinimo etapas bus pradėtas 2021 m. – jame šalys galės pradėti dalyvauti savanoriškai.

- [Komisijos pasiūlymas](#)
- [Direktyva 2003/87/EB](#)
- [Reglamentas \(ES\) Nr. 421/2014](#)
- [ICAO rezoliucija A39/3. Pasaulinis rinka grindžiamų priemonių mechanizmas](#)
- [ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos reforma](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press